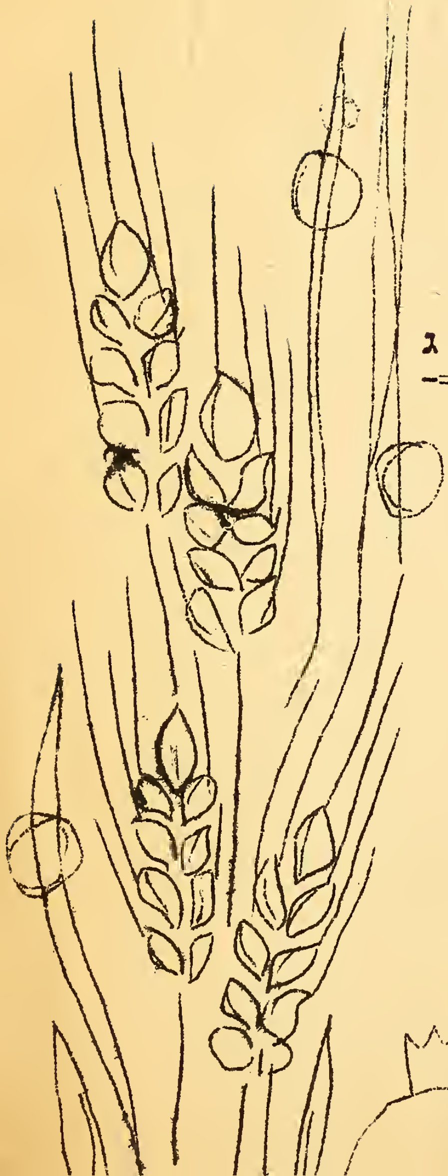
מגדרו מרים

הגדה של פסח

תל יוסף. תשכ״ג

TEL JOSEF
1963

הגדה של פסח תשכ"ג

הגיע ליל פסח. כל העולם כלו אומר הלל.
כי בלילה הזה אוצרות טללים נפתחים.

נגינה –

טל נופף עלי ארץ ברוכה,
מסגד שמים שבעני ברכה,
טל ושבע מלא אסמינו
גן רוה שימנו – בטל.
צוה שנה טובה ומעטרת,
פרי הארץ לגאון ולתפארת.

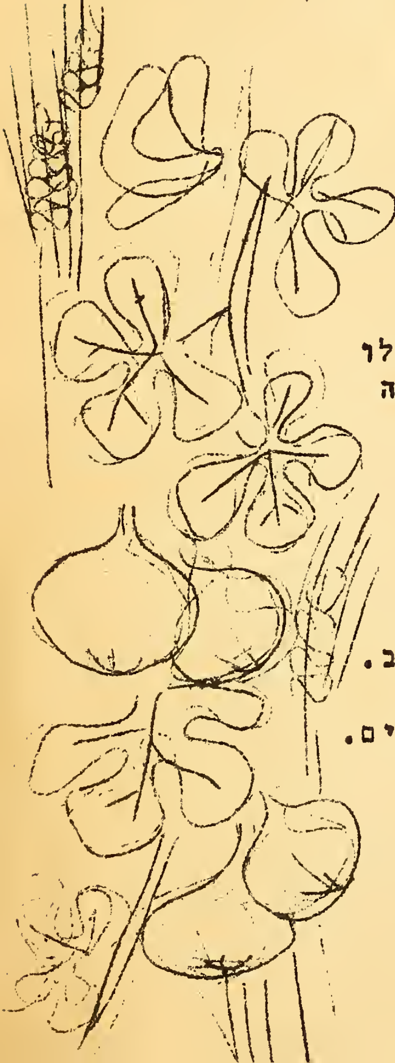
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible] —

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible]
[illegible]

שיר השירים - סולו.

כי הנה הסתיו עבר, הגשם חלף הלך לו,
הנצנים נראו בארץ, עת הזמיר הגיע
וקול התור נשמע בארצנו.

שירה -
פנה הגשם, חלף הלך לו, ענן רקיע חלף הלך לו
פני אדמה באור חמה, שבלים זקפו ראשיהם בקמה
בני הרים זה אל זה ברמה ישוררו,
שלום שלום, הידד, הידד אביב היום!

היום אתם יוצאים בחדש האביב.

שירה -
היום אתם, אתם יוצאים, יוצאים בחודש האביב.

ויהי בעצם היום הזה, יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים.
ליל שמורים הוא לכל בני ישראל לדורותם.

. . .

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

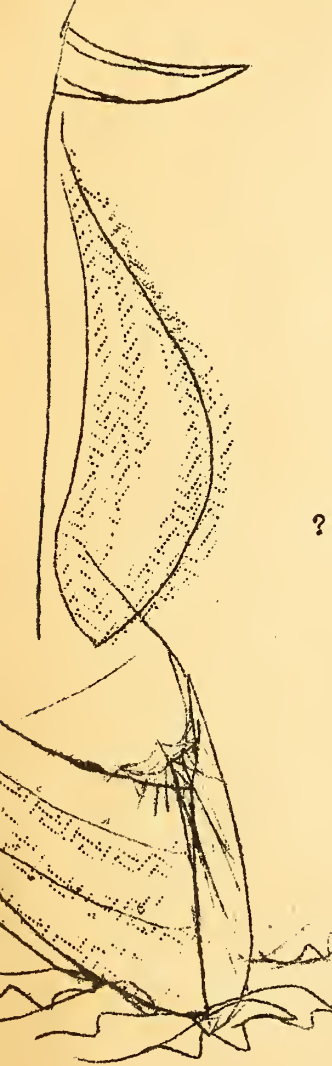
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

שירה -
ליל, ליל, ליל, ליל, ליל שימורים הוא,
ליל שימורים הוא, ליל שימורים הוא לה',
לכל בית ישראל לדורותם.

הנני מוכן ומזומן לקיים המצווה לספר ביציאת מצרים
כמו שנאמר: כי ישאלך בנך מחר לאמור: מה
העדות והחוקים והמשפטים אשר ציווה ה' אלוהינו אתכם?
ואמרת לבנך: עבדים היינו לפרעה במצרים, ויוציאנו
ה' ממצרים ביד חזקה ובזרוע נטויה.

בכל מערכות האנשות לחרות שם היינו.
בכל שדה-קטל של מדוכאים, בכל "יציאות מצרים"
של כל העמים וכל הדורות.

שירה -
זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים
מבית עבדים.

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים.
כל דכפין ייתי וייכול: כל דצריך ייתי ויפסח!
השתא אנו - לשנה הבאה כל ישראל בני חורין בארעא
דישראל.

[illegible]

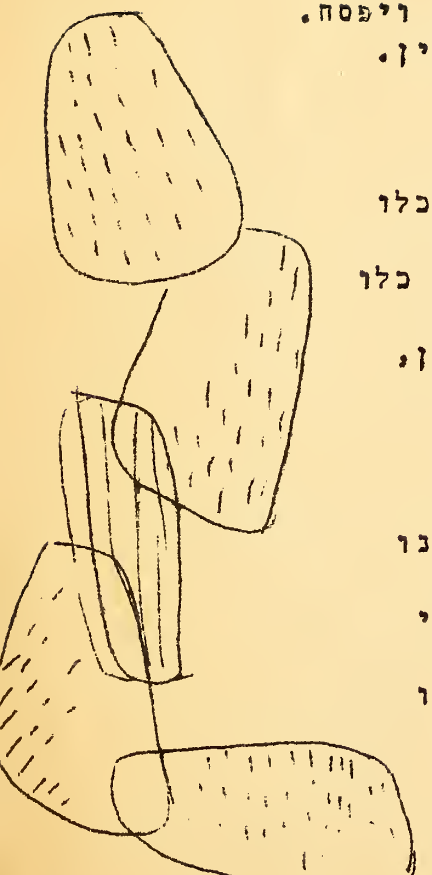
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

סידה -

כל דכפין ייתי וייכול, כל דצריך ייתי ויפסח.
השתא אנו - לשנה הבאה כל ישראל בני חורין.

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה, הלילה הזה כלו מצה.
שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות, הלילה הזה כלו מרור.
שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין, הלילה הזה כלנו מסבין.
שבכל הלילות משיחין אנו שיחות חולין,
הלילה הזה כלנו משיחין בשעבוד עמנו וגאלתו.

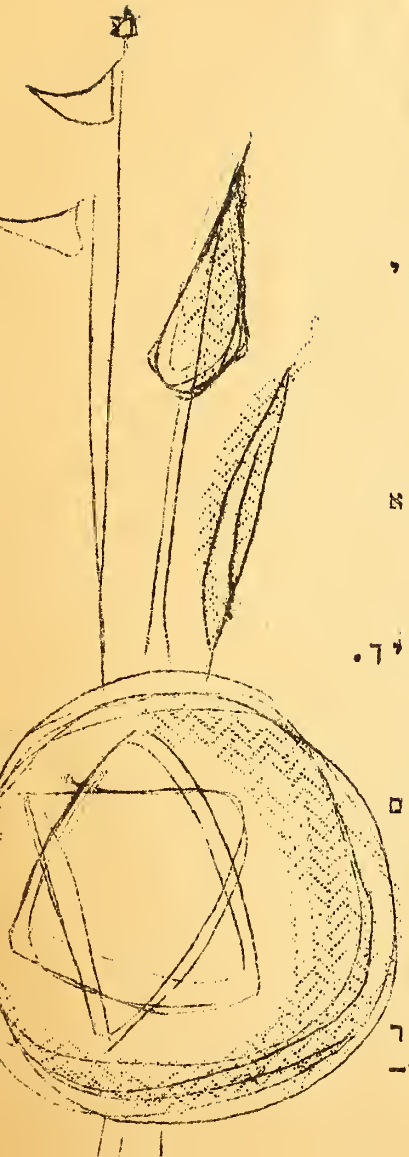
עבדים היינו לפרעה במצרים. ויוציאנו ה' אלהינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה. ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים - הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים. ואפילו כלנו חכמים, כלנו נבונים, כלנו יודעים את התורה - מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

טירה –

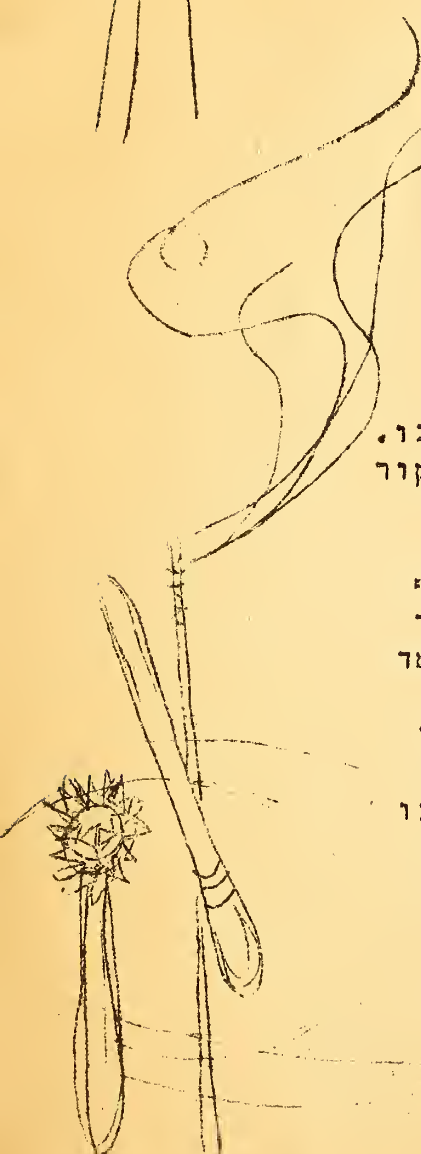
עבדים היינו, היינו, עתה בני חורין, בני
חורין; עבדים היינו, עתה עתה בני חורין
עבדים היינו, עתה, עתה בני חורין, בני
חורין.

מרים [בכל דור ודור חיב אדם לראות את עצמו כאלו הוא
יצא ממצרים.]

למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך.

והיא טעמדה לאבותינו ולנו. טלא אחד בלבד עמד
עלינו לכלותנו. אלא טבכל דור ודור עומדים
עלינו לכלותנו; והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם.

טירה –
והיא טעמדה לאבותינו ולנו(2), טלא אחד
בלבד עמד עלינו לכלותנו(2), אלא טבכל דור
ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש ברוך-
הוא מצילנו מידם.

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבין בבני-ברק והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה, עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם, רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית.

צא ולמד. מה בקש לבן הארמי לעשות ליעקב אבינו. שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ולכן בקש לעקור את הכל.

ויהי כל נפש יוצאי ירך יעקב שבעים נפש - ויוסף היה במצרים. וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא - ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד - ותמלא הארץ אותם. ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף - ויאמר אל עמו: הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו, הבה נתחכמה לו, פן ירבה. והיה כי תקראנה מלחמה - ונוסף גם הוא על שונאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ. וישימו עליו שרי מסים למען ענותו בסבלותם. ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס. וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ.

שירה -

וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ.

ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך. וימררו את
חייהם בעבודה קשה - בחמר ובלבנים -
ובכל עבודה בשדה, ויאמר מלך מצרים למילדות
העבריות: בילדכן את העבריות וראיתן על האבנים,
אם בן הוא - והמתן אותו ואם בת היא - וחיה.

ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיך, ואמר לך:
בדמיך חיי, ואמר לך בדמיך חיי!

נגינה -

וינהג משה את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר-האלהים
חרבה. וירא והנה סנה בוער באש והסנה
איננו אכל. ויאמר משה: אסורה נא ואראה את המראה
הגדול הזה, מדוע לא יבער הסנה. ויקרא אליו אלהים
מתוך הסנה ויאמר: משה, משה! ויאמר: הנני; ויאמר
ה': ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם
שמעתי מפני נוגשיו כי ידעתי את מכאוביו. ועתה,
לכה ואשלחך אל פרעה - והוצא את עמי בני ישראל
ממצרים.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

לך בא מצרימה אל הנענים והאומללים ואל כל
הנאנחים והנדכאים ואמרת אליהם כי עבדים
חם, והם לא יבינו - כי אומללים הם - והם לא ידעו.
וכי גדול עניים וגדולים מכאוביהם ונורא לחצם -
והם לא יאמינו, ופקחת עיניהם בחזק יד וגאלת אותם.

לך ואמרת אל פרעה: ה' אלהי העברים שלחני
אליך לאמר: שלח את עמי! ויחזק לב פרעה
ולא שלח את בני ישראל.

א, ו עשר מכות שהביא הקדוש ברוך הוא על
המצרים במצרים ואלו הן:
דם, צפרדע, כנים, ערוב, דבר, שחין,
ברד, ארבה, חושך, מכת-בכורות.

ויקם פרעה לילה הוא וכל עבדיו וכל מצרים
ותהי צעקה גדולה במצרים. ויקרא פרעה
למשה ולאהרן לילה ויאמר:
קומו צאו מתוך עמי!

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

היום אתם יוצאים בחדש האביב.

שירה –

היום אתם, אתם יוצאים, יוצאים בחודש האביב.

ויוגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה ועבדיו
אל העם ויאמרו: מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל
מעבדנו. וירדפו מצרים אחריהם וישיגו אותם חונים על
הים. ופרעה הקריב – וישאו בני ישראל את עיניהם והנה
מצרים נוסע אחריהם וייראו מאד. ויצעקו בני ישראל אל
ה' ויאמרו אל משה: המבלי אין קברים במצרים לקחתנו
למות במדבר. מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים.

ויולך ה' את הים ברוח קדים עזה כל הלילה. וישם את
הים לחרבה – ויבקעו המים. ויבאו בני ישראל
בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימינם ומשמאלם.
וירדפו מצרים ויבאו אחריהם כל סוס פרעה, רכבו
ופרשיו אל תוך הים. וישב הים לפנות בקר לאיתנו
ומצרים נסים לקראתו. וישובו המים ויכסו את הרכב
ואת הפרשים לכל חיל פרעה הבאים אחריהם בים, לא
נשאר בהם עד אחד.

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה'

ויאמרו לאמור:

אשירה לה' כי גאה גאה, סוס ורכבו רמה בים.

שירה –

אשירה לה' כי גאה גאה, סוס ורכבו רמה בים.

בשעה שבקש הקדוש ברוך-הוא להטביע את מצרים בים, עמד עזא – שר של מצרים – ונשתטח לפני הקדוש ברוך הוא ואמר לפניו: רבונו של עולם. במדת הרחמים בראת עולמך, למה אתה רוצה להטביע את בני? מיד כנס הקדוש ברוך הוא כל פמליא של מעלה ואמר להם: דונו דינים ביני ובין עזא שר של מצרים. כיון שראה מיכאל כך, רמז לגבריאל וטס למצרים טיסה אחת. ושמט לבנה אחת עם טיטה ותינוק אחד עמה ששקעוהו בבנין, ובא ועמד לפני הקדוש ברוך הוא ואמר: רבונו של עולם. כך שעבדו את בניך. מיד ישב עליהם הקדוש ברוך הוא במדת הדין וטבעם בים.

[illegible]

שפוך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך ועל ממלכות אשר בשמך לא קראו, כי אכל את יעקב ואת נוהו השמו.

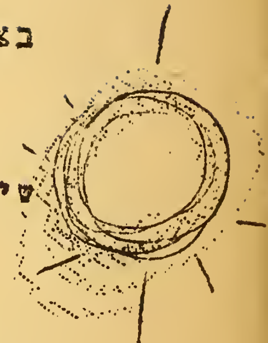
שפוך עליהם זעמך וחרון אפך ישיגם.

תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי יהוה;

שירה -

אליהו הנביא, אליהו התשבי
אליהו הגלעדי
במהרה יבא אלינו
עם משיח בן דוד

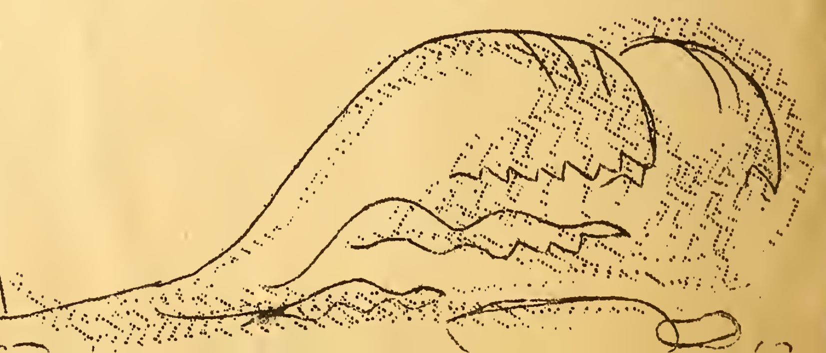
בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לועז.
הים ראה וינוס, הירדן יסוב לאחור,
ההרים רקדו כאילים, גבעות כבני צאן.

שירה -
בצאת ישראל ממצרים, בית יעקב מעם לועז (2)
היתה, היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו
הים, הים ראה וינוס הירדן יסב לאחור.

הנה ימים באים ונגש חורש בקוצר ודורך ענבים
במושך הזרע. והטיפו ההרים עסיס וכל
הגבעות תתמוגגנה. ושבתי את שבות עמי ישראל
ובנו ערים בשמות - וישבו, ונטעו כרמים ושתו
את יינם, ועשו גנות ואכלו את פריהם. ונטעתים
על אדמתם ולא יבחשו עוד מעל אדמתם.

שירה -

בשוב ה׳, בשוב אדוני את שיבת ציון היינו
כחולמים. אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רינה
אז יאמרו בגויים, אז יאמרו בגויים: הגדיל
ה׳ לעשות עם אלה, הגדיל ה׳ לעשות עמנו;
הזורעים בדמעה, הזורעים בדמעה ברינה;
ברינה יקצרו. (2).

אז רוב נסים הפלאת בלילה,
בראש אשמורת זה הלילה, ויהי בחצי הלילה,
קרב יום, אשר הוא לא יום ולא לילה
רם, הודע כי לך היום אף לך הלילה;
שומרים הפקד לעירך כל היום וכל הלילה
תאיר כאור יום חשכת הלילה,
ויהי בחצי הלילה.

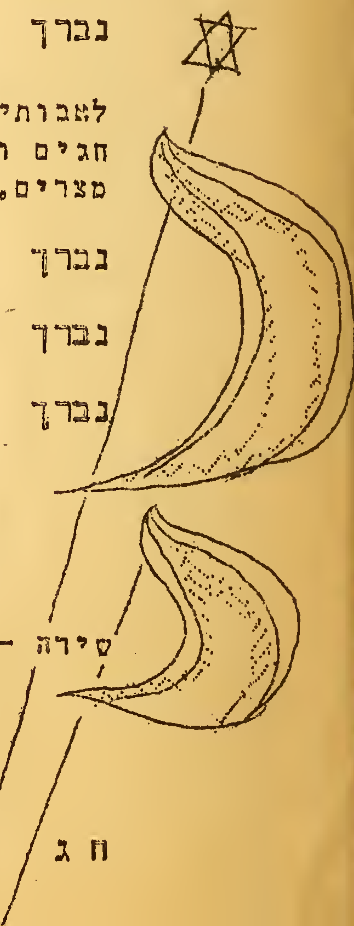
שירה -

קרב יום, קרב יום, אשר הוא לא יום
ולא לילה,
שומרים הפקד לעירך, כל היום וכל הלילה,
תאיר כאור יום חשכת הלילה,

חסל סדור פסח כהלכתו, ככל משפטו וחקתו.
כאשר זכינו לסדר אותו, כן נזכה לעשותו.

מקהלה –

נברך על הגפן ועל פרי הגפן ועל תנובת השדה, ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שהנחלת לאבותינו ולנו. ויתחדשו עלינו מועדים לשמחה, חגים וזמנים לששון. חג חרותנו זכר ליציאת מצרים.

נברך לגבורים בעם מגיני המולדת, נברך חלוצי ישראל לתולדותיהם.

נברך להמוני בית ישראל מתקבצים במולדת.

נברך בנינו בנותינו וחברינו בצבא שימלאו בכבוד תפקידם בשירות המולדת והאומה וישובו בריאים ושלמים בתום שרותם למען הטות שכם אחד אתנו בבנין ביתנו – ה ק ב ו צ ה .

שירה –

כי בשמחה תצאון ובשלום תובלון; ההרים והגבעות יפצחו רינה. ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה; צהלי צהלי ורני יושבת ציון, יושבת ציון, הללויה! הללויה!

חג שמח!
בתאבון.